

Bekhterevforeningene/gruppenes historie i Norsk Revmatikerforbund

Del 2

Leder i Drammen & Omegn Bechterewforening, Per Larsen, skrev artikkelen om Bekhterevs historie her til lands, i vårt forrige nummer. En sak har ofte to sider, så også denne. Tidligere forbundsleder Maurid Hagen Brandser har lest og kommentert Per Larsens artikkel. Her presenterer vi daværende forbundsledelses syn på "Bekhterevkampen".

Tekst: Maurid Hagen Brandser

Å gjengi en historie, uansett hvilken – er vanskelig. Det er ikke minst vanskelig fordi en historie ofte forandrer seg hver gang den fortelles, den forandres også i forhold til hvilken rolle vi selv har i den. Også historien om Bekhterev. I den grad Per Larsen og jeg har hatt ulike virkelighetsoppfatninger, tror jeg mye av det skyldes at vi hadde svært ulike ståsted og ansvarsfelt i den tiden – selv om vi var bekhterevere begge to.

Historien om Bekhterev er ikke av ny dato, den har likhetstrekk med andre "opprør" i NRF. Disse har bare hatt andre navn og det har vært andre mennesker involvert – sogar undertegnede. I virkeligheten handler det om å ønske en forandring av det bestående. For alle som har vært pådrivere av å få forandringer, vet man at alt går så forferdelig sent. Så også med dere...., dere var utålmodige fordi alt gikk så sent. Dere følte/mente å ha for liten innflytelse, det skjedde for lite, dere møtte motstand både i NRF, styret og i foreningene. Stort sett så var vel det meste galt....? Samtidig som bekhterev'erne ropte om forandringer så kom det utvetydige meldinger fra flere foreninger som mente at de med Bekhterev opptrådte som bøller, var uforsonlige og hvorfor skulle nå de ha særfordeler, hvorfor skulle de true med å forlate NRF, hvem trodde de egentlig at de var? Mellom disse ytterpunktene skulle så ledelsen drive en organisasjon hvor alle fikk best mulige vilkår, hvor alle ble tatt hensyn til, og ha følelsen av å bli lyttet til og

tatt på alvor. I denne tiden tror jeg det på begge sider falt mange unødvendige og tankeløse ord. Vi ga oss vel heller ikke tid til å lytte, men trakk ofte for raske konklusjoner.

Fra mitt ståsted så virket bildet kaotisk, og jeg kunne ikke se for meg én løsning som var bedre enn en annen. At Oslo Revmatikerforening marsjerte ut fra landsmøtet i 1986 (på grunn av Bekhterev), medvirket til at jeg som ny forbundsleder fikk en start jeg tviler på at noen misunte meg. I sånne situasjoner var det godt å være kvinne og nordlending med temperament.

Oslo-foreningens ledelse var uforsonlige. Vi følte heller ikke å nå frem hos Bekhterevs forkjempere. Vi førte nærmest krig på flere fronter, - både med Oslo-foreningen, Bekhterev og negative røster i egen organisasjon. Samtidig hadde vi det heller ikke greit i egen administrasjon. I denne turbulente tiden greide også dere selv å rote til mange ting. Ikke alle brukte like seriøse metoder, kanskje hadde noen også en annen agenda?

For NRFs ledelse var det ingenlunde enkelt å ta hensyn, lage ordninger eller tilrettelegge spesielt for en diagnose. Hele NRF-skuta skulle snues, det skulle grunnfestes en organisatorisk forståelse for at mennesker med en diagnose skulle få rettigheter som av enkelte ble omtalt som særfordeler, og bekymring over konkurranse, ser vi i ettertid var ubegrunnet. Jeg kan til en viss



Tidligere forbundsleder: Maurid Hagen Brandser

grad forstå deres bekymring – den gang -, men som alle vet er det vanskelig å spå om fremtiden. Etterpåkløskapskapen er også av liten verdi...

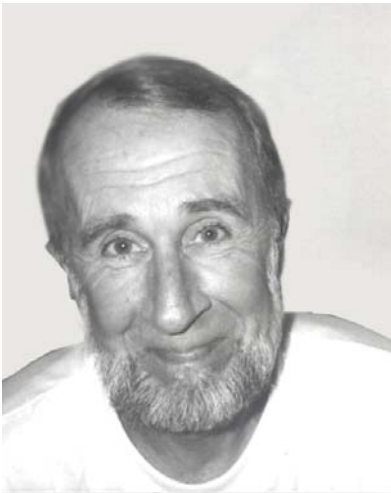
Bekhterevforkjemperne var – på nordnorsk tungemål – "kjeftsterke folk" og visste akkurat hvor de ville, hvorfor de ville det – og de visste også å fortelle hva de hadde til hensikt å gjøre DERSOM DE IKKE FIKK DET SOM DE ØNSKET! Dere prøvde jo også det... Riktig som dere sa, Handikapforbundet var mer enn villig til å åpne armene. For meg var det ingen overraskelse!

Det avgjørende "slaget" sto 14. april 1991. Det skal jeg aldri glemme! Prof. Dahlsgt. 32 ble den dagen som vårt Colosseum. Gladiatorkampenes tid er forbi, nå gikk kampen med ord og beskyldninger, - men ikke bare det. I siderommet i VÅRT hus satt det mennesker klare til å danne et interimsstyre med oppdrag å starte et eget Bekhterevforbund – utenom NRF. Om det kom til å skje var avhengig av hva som ble resultatet av møtet i konferanserommet!

Innleggene var meget følelsesladde – fra begge sider. Enkelte av deltakerne viste ingen forhandlingsvilje, mens andre heldigvis gjorde det. Kanskje de jeg minst hadde ventet det fra, - nettopp ut fra deres sterke engasjement i saken. Jeg nevner navn

– Per Larsen og Bjørn Lundhaug. De snudde stemningen ved å stå for en gjennomført fin, hederlig og seriøs debatt på tross av at de var klare i sine meninger på hva de ville. At Bekhterev er i NRF i dag tror jeg vi kan takke to hederskarer fra Drammen for.

Konklusjonen fra møtet var at man besluttet å oppnevne en komité som skulle arbeide videre for å få en løsning på bekhterevsaken. Meget kort fortalt: Etter mange opp- og nedturer er vi der vi er i dag. I denne historien har jeg behov for å trekke frem en person fra NRFs styre, lege og styremedlem Knut Helgetveit som medvirket på en meget fin og smidig måte slik at man kom frem til en løsning alle parter kunne leve med.



Bjørn Lundhaug

Så kan man i ettertid – i et mangeårig tidsperspektiv – spørre seg. Var det verdt bryet? Har det blitt dannet så mange nye bekhterevforeninger som man trodde den gang? Har Bekhterev nådd frem med sine synspunkter i NRF?

Jeg tillater meg å reflektere litt over det. Bekhterevforeningene har ikke økt i antall – snarere tvert imot. Bekhterev har fått meget sterk innflytelse gjennom det at man har tatt ansvar, latt seg velge til tunge tillitsverv, både på toppen og som fylkes- og lokallagsledere. Det betyr at man – i hvert fall i teorien – kan påvirke. Paradoksalt er imidlertid, at har man påtatt seg lederverv – uansett hvor – så er det helheten som teller og ikke en bestemt diagnosegruppe! Bekhterev har også blitt hørt idet mye spennende er blitt gjort og gjøres på treningssiden, både i vann og på land. Her skal, ikke minst, også nevnes vårt eget opptrenings-senter Reuma-Sol. Man har også over flere år arbeidet meget sterkt for de statlige behandlingsreisene. Disse har til stadighet dinglest i tynne departementale tråder og i representasjonen dere har i ASIF (Den Internasjonale Bekhterevorganisasjonen). Dette for å nevne noen!

Bekhterev har fått innflytelse!!
Den innflytelsen tror jeg dere



Per Larsen

ville ha fått uansett, og det fordi kunnskap om behandlingsmåter, kunnskap om Bekhterevs behov, forskningsresultater, samfunnsutvikling for øvrig ville også nå vært førende for hvordan NRF drives og utvikles. Slik har det faktisk vært i 50 år, og sånn vil det alltid bli. En organisasjon skapes og utvikles av ildsjeler og påvirkes både av medlemmene og av det samfunnet vi lever i.

Nå har nye diagnosegrupper banket på forbundets dør. Hvilke vilkår vil de få? Slik det ser ut i dag vil ingen være i nærheten av det Bekhterev i sin tid fikk.

Jeg vil avslutningsvis ennå en gang gi honnør til Per og Bjørn for at de i historiens horisont hadde is i magen, et varmt hjerte og minst to tanker i hodet. Litt omskrevet: "For kjekke gutter går solen aldri ned".

Maurid hilser til dere alle...